

Opkomst biobased gewas vraagt om markt die meebeweegt

Met de opkomst van de biobased economy ontstaan kansen voor nieuwe producten, energie- en grondstofzekerheid én de teler krijgt nieuwe verdienmogelijkheden. Van biobased gewassen kun je alles maken, zegt Cor van Oers van Delphy, maar dat vraagt wel om een andere manier van denken en werken.

Cor van Oers

Cor van Oers van Delphy is blij met de passage in het nieuwe regeerakkoord om biobased materialen te gaan toepassen in de bebouwde omgeving. 'Als de overheid een beweging in gang zet, komt zo'n proces vaak in een stroomversnelling terecht.'

Lenno Vermaas

Lenno Vermaas van De Bilt Zaden en Vlas ziet goede toekomstmogelijkheden voor vlasvezel voor industrieel gebruik. Als voorbeelden geeft hij het gebruik van vlas als composiet in een dollarbiljet (4 procent vlas), scooter, auto, kantoorruimte, ANWB-paddenstoel of bouw materiaal.

'Technisch kunnen we oneindig veel met biobased gewassen'

Op Proefboerderij de Rusthoeve ligt sinds 2014 de BioBased Innovations Garden. Hier worden allerlei nieuwe biobased gewassen geteeld en getest. Het platform is een kraamkamer voor innovaties in de teelt en toepassing van nieuwe grondstoffen in de verwerkende industrie. 'Technisch kunnen we oneindig veel met biobased gewassen, maar de uitdaging is om de markt in beweging te krijgen', aldus Van Oers.

Maar wat zijn dat nou eigenlijk: biobased gewassen? En wat kun je ermee? Bij biobased gewassen kun je denken aan hennep, vlas en miscanthus, maar ook aan paardenbloem, brandnetel, jute en goudsbloem. Hennep is uitermate geschikt voor isolatie en bouw materiaal, vlas voor isolatie en linnen en jute voor isolatie en textiel.

Veelbelovende gewassen

De toepassing van paardenbloem om rubber van te maken, lijkt technisch mogelijk én er is een markt voor, vertelt Van Oers. 'Goudsbloem wordt vooral gebruikt voor cosmetica. Miscanthus is een veelbelovend gewas, dat je kunt het gebruiken voor het maken van papier of constructiemateriaal of als strooisel in de dierhouderij.'

Andere nieuwe gewassen vinden steeds meer hun weg in voedseltoepassingen. Zo zijn olievlas en koolzaad gewassen waaruit vetzuren worden gedestilleerd. In de strijd tegen nieuwe 'volksziekten' als obesitas en diabetes kunnen

gewassen als zoete aardappel, quinoa en yacon een positieve rol spelen in een gezond dieet.

De zoete aardappel leek een inkoppertje, maar er wordt nog vaak de voorkeur gegeven aan bataat uit het buitenland, aldus Cor van Oers van Delphy. Het was moeilijker dan gedacht om supermarkten ervan te overtuigen de Nederlandse zoete aardappel in de schappen te leggen, maar inmiddels lijkt de markt voor een doorbraak te staan, zegt hij.

Nieuwe kansen voor vlas

Lenno Vermaas van De Bilt Zaden en Vlas uit Sluiskil ziet mooie kansen voor vlasvezel en olievlas. Olievlas wordt toegepast in de humane industrie als lijnzaad, lijnzaadmelk, bijmenging in brood en voor het maken van linoleum en zeep.

Een nieuwe markt is lijnolie in verf, voor een natuurlijk product, dat bijvoorbeeld in de Monumentenzorg, maar ook op Schiphol wordt gebruikt.

Vlasvezel gaat voor 90 procent naar de textielmarkt, voor kleding, decoratieve en bekledingsstoffen en huishoudlinnen. Vlasvezel voor textiel is weliswaar nog een (hele) kleine markt, maar wel eentje die groeiende is, aldus Vermaas.

Lage CO₂-belasting

Van vlasvezel wordt 10 procent voor technische toepassingen in de industrie gebruikt, vooral als composietmateriaal. Vlasvezel heeft toekomst voor industrieel gebruik, omdat de CO₂-belasting heel laag is, zegt Vermaas. 'De sterkte en dichtheid van het gewas is veel groter dan menigeen denkt. In principe is vlasvezel zelfs steviger dan beton.'

Of vlasvezel als composiet in bouw materiaal kan concurreren met beton of staal, wordt volgens Vermaas een interessante uitdaging voor de komende 10 à 15 jaar. 'De bouw is nu nog ontwikkeld rond beton en staal, maar wij zijn er klaar voor. Het zou goed zijn als het nieuwe regeerakkoord ons daarbij een handje gaat helpen.'

'De sterkte en dichtheid van vlasvezel is veel groter dan menigeen denkt'